

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 64. Argumentum quinquagesimum tertium & quinquagesimum
quartum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

signorum regula & severitas patiuntur. Et quantum (obsecro) nos ab hoc genere poenitentiae absumus! Sed quid ait Scriptura? Qui timet primum, cadet in eum mix. Job. 6. Nos exigue & brevis poenitentiae austeritatem formidamus, & longissimas Purgatorii vel gehennae incurremus. Unde tantus torpor in nobis tanta segnitudo, tanta tenebrositas? Nisi ex eo quod non intelligimus, quid sit Deum offendere? Et quid hinc sequitur? nisi ut quamplurimum turmatim in gehennam descendant, non solum ex iis qui non confitentur, sed etiam qui confitentur... Verè dico vobis, dilatavit infernus amaram suam, & descendunt ad eum sine numero, defectu verè ac plena poenitentia. Labor quippe iste paucorum est (ait S. Pacianus epist. 3.) qui post peccatum resurgunt... qui carnis interitum reviviscunt.

883 Ex eodem fundamento R. P. Dionysius Werlenis, Provinciae Coloniae Capucinus, in suo Pseudopoenitente, concludit, plurimos malè confiteri: quia plurimos confitentes verè & christianè attritione carere, manifestum est ex eo quod plurimi fructiferam satisfactionem juxta doctrinam Ecclesiae injungendam fugiant, & omnino declinent.

Hujusmodi homines infanos vocat Speculum virtutum ab erudito Anonymo Scriptore Seraphici Ord. S. Francisci anno 1485. editum tit. de conscientia, ubi sic: "Infanorum hominum magis est numerus, qui sine discrimine ad Confessarios simplices, & confitentium animas curare negligentes accedunt; id quod tamen in causa corporis sui mortalis vix facerent. Etenim si infirmus, vel laicus foret, morbis & vulneribus suis expertissimum utique, quem inveniret, repossent, Medicum vel Chirurgum exquirent. At verò luxuriosi, superbi, avari, aliisque peccatis (quae vel deserere, vel dignis poenitentiae operibus emendare nolunt) implicati, sui in peccatis similes, vel saltem simplices Confessarios quaerunt, quod graviores, quas meruerunt, poenitentias evitent, fugiantque sapientes & rectos; addeoque caecos caecum in foveam inferni, vel, ut minimum, horribilis Purgatorii ducit."

CAPUT LXIV.

Argumentum quinquagesimum tertium & quinquagesimum quartum.

889 Argumentum quinquagesimum tertium: confucudinarum & recidivi, crimina sua facile & citò repetentes, propriissime sunt impii, vitam non emendantes. Igur absolvi non possunt, quamdiu tales sunt. Absolvi quippe non possunt, nisi illi quibus Deus veniam & misericordiam promittit. Atqui veniam & misericordiam nullibi Deus in Scriptura promittit impiis, nisi vitam emendantibus. Itam namque conditionem Deus exigit Ita. 1. Ezech. 18. Matth. 3. &c. Itam namque 1. Quiescite (inquit) agere perverse, discite bene facere. Querite judicium, subvenite oppresso... Et venite, arguite me, dicit Dominus, si postea ista conditione non pepercero. Ezech. 18. Si impius egerit poenitentiam ab omnibus peccatis suis... & custodierit omnia praecepta mea, & fecerit judicium & justitiam, vita vivet... omnium iniquitatum ejus non recordabor. Matth. 3. Genimina viperarum, quis demonstravit vobis fugere à ventura ira? Facite ergo fructus dignos poenitentiae Quorum principalis est emendatio, ut postea videbitur. Nec peccatoribus, tametsi scelera sua consistentibus, misericordiam pollicetur Deus Prov. 28. nisi relinquunt ea: qui abscondit scelera sua, non dirigetur; qui autem confessus fuerit, & reliquerit ea, misericordiam consequetur. Nec vitam Christus in Evangelio spon-

Tom. III.

det, nisi sub conditione observantiae mandatorum: si vis ad vitam ingredi, serva mandata. Plenaque est divina Scriptura ejusmodi textibus.

Argumentum quinquagesimum quartum.

890 Si peccatores, post confessionem, vitam non corrigentes, sed in confessa crimina facile & citò relabentes, cum debita contritione confiterentur, confitendo fierent de peccatoribus justis. In ipsis proinde, post confessionem, appareret opera propria justorum, eorumque ipsis conveniret descriptio, quam divina Scriptura facit. At neque in ipsis apparent opera propria justorum (imò opera potius impiorum) neque ipsis convenit descriptio illa justorum. Siquidem vivunt in criminibus, ut ante, & tandem in illis vivere moraliter censentur (secundum Scripturam, communemque sensum hominum) quamdiu per vitam contrariam se correctos & emendatos non ostendunt. Neque enim pios, pudicos, temperantes, justos, sed impios, impudicos, ebriosos, injustos, communis hominum sensus & loquendi modus appellat, qui licet Sacramenta frequentent, vitam non ducunt piam, pudicam, temperantem, justam, sed in solitas impietates, impudicitias, intemperantias; injustitias, post suscepta Sacramenta, assidue relabuntur. Solos etiam piè, pudicè, temperantè, & justè viventes divina Scriptura vocat pios, pudicos, temperantes, justos; impios vero, impudicos, intemperantes, injustos, qui non emendant vitam impiam, impudicam, intemperantem, injustam, quantumcumque Sacramenta frequentent. Nihil denique in sacris Literis solemnius, quam rationales arbores ex fructibus cognosci, justumque & impium ex operibus judicari. Et quanam sunt opera justorum? De iis Discipulus, quem amabat Jesus, ait in 1. epistola sua c. 3. Qui facit justitiam, justus est... Qui facit peccatum ex diabolo est... Omnis qui natus est ex Deo, peccatum non facit. Et de justificatis Paulus ad Galat. 5. Qui autem sunt Christi, carnem suam crucifixerunt cum vitis & concupiscentiis. Rom. 6. quod mortui sunt peccato, v. 2. in novitate vitae ambulant, v. 4. in ipsis vitis homo crucifixus est, ut destrueretur opus peccati, & ultra non serviant peccato, v. 6. liberati à peccato, servi facti sunt justitiae, v. 18. A quibus omnibus longissime distat, qui, mox ut Sacramenta frequentarunt, carnis desideria perficiunt, vivuntque, ut autè, in vitis & concupiscentiis, nec ambulant in novitate vitae, nec servant justitiam, sed peccato. De iis proinde non loquitur Hieronymus epist. ad Rustic. dum ait: justum vocabulum non amittere, qui semper per poenitentiam resurgit. De iis (inquam) non loquitur, qui confessa, post poenitentiam, crimina assidue repetunt; sed de iis qui repetunt peccata justorum, seu venialia; sic enim habet: Septies in die cadit justus, & resurget. Si cadit, quomodo justus? Si justus, quomodo cadit? Sed justum vocabulum non amittit, qui per poenitentiam semper resurgit. Et ubi (quaso) scriptura, seu veteris, seu novi Testamenti, justos vocat eos, quorum vita assidua est confessionum, & criminum, post confessionem facile & citò repetitorum, alternatio, seu vicissitudo? Inter justos quidem veteris Testamenti Scriptura recenset Abel, Enos, Enoch, Noè, Abraham, Loth, Isaac, Jacob, Joseph, Moysen, Josue, Samuelem, David, Ezechiam, &c. Inter justos vero novi Testamenti, recenset Christi Apostolos, & Discipulos, primoque illos Christianos, quorum aliqui justitiam quidem semel acceptam amiserunt; nulli tamen confessa crimina assidue repetierunt; imò de primorum Christianorum per tria secula successerunt Patres testantur, quod nulla committerent crimina, vel adèdè rara, ut beata Blandina (prout Eusebius refert lib. 5. Hist. Eccles. c. 1.) Tyranno dicere non dubitaret: Christiana

V v

sum, & nihil apud nos geritur mali. Et illi Patres, qui pro Christianis Apologias conscripserunt, scilicet Iulianus, Tertullianus, Origenes, Minutius Felix, &c. Christianorum vitam à perpetrandis criminibus alienam eleganter describunt: Qui olim (adhuc Gentiles) stupris lætabamur (ait Iulianus in secunda sua pro his Apologia) nunc castitatem solam complectimur. Qui magici artibus utebamur, bono & aeterno nos consecramus dicamusque Deo. Qui pecuniarum & possessionum fructus & proventus præ rebus omnibus adamabamus, nunc etiam ea que habemus, in commune conferimus, & cum indigentibus communicamus. Qui odii ac cadibus mutuis inter nos grassabamur, &... cum eis qui contribules nostri non essent, communem locum non habebamus, nunc... familiariter simul vivimus, & pro inimicis oramus, &c. Tertullianus in Apologet. adversus Gent. c. 3. testatur Gentiles, videntes mutationem morum, in his qui Christo nomen dederant, exclamare solitos: Que mulier?... quis juvenis?... facti sunt Christiani. Ita nomen emendationi imputatur. Et cap. 40. Hoc sumus... universi, quod & singuli, neminem laudantes... probi... pii... casti, &c. Cap. 44. Quis illic sicarius? quis manticularius? quis sacrilegus, aut corruptor, &c.? Cap. 45. Nos soli innocentes. Et ad Scapulam c. 2. In silentio & modestia agimus... nec aliunde noscibiles, quam de emendatione vitiorum. Origenes l. 4. contra Celsum asserit, ea vitia, quibus Gentiles fordebant, non esse inter Christianos, si propriè Christianum accipias; aut si qua inventiantur etiam inter hos, certè non inter illos, qui ad coetus communes admittuntur... nisi forte peccato talis aliquis ceteros lateat. Minutius Felix: Non notaculo corporis, sed innocentia & modestie signo facile nos dignoscimus. Prisci denique Christiani, facti à Tyranno quaestione de illorum vita & moribus, respondebant, Christianos crimina non committere, uti de beata Blandina vidimus.

Tales itaque sunt iusti, quos Scriptura & Patres commemorant. Criminibus verò deditos, ad eaque post Confessionem facile & citò redeuntes iniquis Scriptura vocat, & à regno cælorum excludit. 1. Cor. 6. An nescitis quia iniqui regnum Dei non possidebunt? Nolite errare: neque fornicarii... neque adulteri, neque molles... regnum Dei possidebunt.

Quòdque ipsis non conveniat descriptio iustorum, quam facit Scriptura veteris & novi Testamenti; sed ipsis potius descriptio conveniat iniquorum, impiorumque, probatur ex Psal. 1. ubi de iusto dicitur, quòd non abiit in consilio impiorum, sed in lege Domini voluntas ejus, & in lege ejus meditabitur die & nocte. Et erit tamquam lignum, quod plantatum est secus decursus aquarum, quod fructum dabit in tempore suo. Et folium ejus non defluet, & omnia quæcumque facies prosperabuntur. Illi verò de quibus agimus, crimina assidue repetendo, assidue abeunt in consilio impiorum; nec eorum voluntas est in lege Domini, quam assidue transgrediuntur; nec tamquam lignum plantatum secus decursus aquarum, fructum bonorum operum dant, sed negant in tempore suo. Quorum etiam folium boni propositi (cujus speciem præferunt, dum confitentur) statim post Confessionem defluit, nec prosperantur opera quæ faciunt post eandem. Ipsi ergo non convenit Psalmistica descriptio iustorum; sed impiorum descriptio, quæ à contrario sensu proximè subiungitur ibidem: Non sic impius, non sic; sed tamquam pulvis, quem projecit ventus à facie terre. Interprete namque Augustino serm. 1. in Psal. 34. ventus tentatio est. Quando venerit tentatio, tollitur pulvis, nec stat, nec resistit tentationi, sed cito & facile cedit, sicut pulvis vento. Quod pro-

fectò facit, qui, post promissam in Confessione emendationem, citò & facile repetit confessa crimina.

Iustum etiam describens Ecclesiasticus cap. 27. homo sanctus (inquit) in sapientia boni propositi manet sicut sol. Sultus, id est impius, sicut luna mutatur. Non illud, sed istud facit peccator, de quo agimus. Siquando enim proponat emendationem, statim à proposito resilit.

Similem descriptionem Christus facit Matth. 7. ubi de iusto, seu mandatorum observatore, omnis (inquit) qui audit verba mea hæc, & facit ea, assimilabitur viro sapienti, qui edificavit domum suam supra petram; & descendit pluvia, & venerunt flumina, & flaverunt venti (tentationis) & irruerunt in domum illam, & non cecidit: fundata enim erat super firmam petram. De impio verò: omnis qui audit verba mea hæc, & non facit ea, similis erit viro stulto, qui edificavit domum suam super arenam; & descendit pluvia, &c. & cecidit, &c. Sicut enim citò & facile cedit domus super arenam edificata; sic & peccator, de quo hic agitur. Confer quæ hæc de re dixi libro præcedenti à num. 552. ad num. 567.

Et ratio idipsum confirmat: quia iustus ab impiis non discernit sola Sacramentorum, vel etiam jejuniorum, ciliciorum, &c. frequentatio; sed sola vitæ mutatio, sine qua nullus impius efficitur pius; nullus impudicus efficitur pudicus, nullus iniustus efficitur iustus, &c. A sola quippe vitæ pia, pudica, &c. non à Sacramentorum frequentia (quæ iustus & impius esse potest communis) homo fit pius, pudicus, &c.

Ex his liquido colligitur, verum esse quòd supra dixi, vitæ emendationem fructum esse præcipuum veræ plenæque conversionis, seu penitentia: utpote sine quo ceteri fructus, & opera penitentia: non discernunt iustum ab impio, nec sufficiunt ad faciendos fructus dignos penitentia: Idque Apostolus non prætermittit, dum trinitatè secundum Deum fructus & opera recensuit, & præcipue sollicitudinem cavendi relapsum, defensionem seu præcautiones & præmunitiones necessarias contra illum, timorem illius, desiderium efficacius melioris vitæ, zelum seu ardens studium nihil negligendi necessarium ad illam. Non prætermittit etiam Basilus Seleucientis, dum orat. in Jonam, veræ penitentia: indicia recensuit: hæc veræ penitentia: sunt indicia, lægens anima, lacrymantes oculi, discessio à malitia, impietatis fuga, carnis contritio, animi compressio, iniquitatis devitatio. Chryostomus quoque homil. 14. in 2. Epist. ad Cor. in morali, cum tibi proposuisset quædam, seu objectionem eujuspiam dicentis, peccatores ab ipso in penitentia: operibus nimis citò relinqui, responderet: Verum scitis diu penas expenderunt, inquit. Quamdiu (quæso) annus unum & alterum, aut tres? Aliquis temporis moram non quero, sed anime correctionem. Hoc itaque fac demonstrat, sintne compuncti, sintne in melius commutati, & res tota consecuta erit. Augustinus homil. 50. Cum peccator mores in melius commutaverit, & eam in se ipse prolevis fecerit, sicut medicina:... sententiam, veniat ad Antiphites, per quos illi in Ecclesia claves ministrantur, &c. Ildorus Hispal. lib. 2. sent. c. 13. Ille penitentiam jam dignè agit, qui sic præterita mala deplorat, ut in futurum non committat. Non qui plangit peccatum, & iterum admittit peccatum, quasi si quis lavet laterem crudum, quem quanto magis lavat, tanto amplius lutum facti. Et c. 16. Irrisor est, & non penitens, qui adhuc agit quod penitet. Gregorius Magnus Pastoral. p. 3. admonit. 31. Admonendi sunt qui admittunt plangunt, nec tamen desinant, ut ante distracti indicis oculos eis se esse similes agnoscant, qui ve-

Argumentum quinquagesimum quintum.

Peccatores, post Confessionem Communionemque facile, citò ac frequenter ad vitium redeunt, iustissimum, atque in divina Scriptura & Patribus fundatissimum Confessario timorem incutiunt, ne ipsos Deus, ob supinam suam salutis incuriam, dereliquerit, plena salutem conversionis gratiam subtrahendo. Ipsorum ergo conversionem, saltem plenam, iustissime habet suspectam.

Quod enim tales supinà ut plurimum laborent salutis incuriâ, patet ex eo quod dignos poenitentiae fructus, post crimina multa, post multa Sacramenta violata, multa item promissa absque effectu, facere negligant, & contra relapsum vigilare non sint solliciti; denique sic vivant, quasi pro salutis cura sufficeret Confessio ac Communionio, cum gentili vita. Atqui hæc ad vitandam supinam salutis incuriam non sufficiunt, sed contra relapsum vigilare debent, ut toties in Evangelio Dominus vigilandum inculcat. Debent item curam gerere pro peccatis suis, juxta illud Psalm. 37. *quoniam iniquitatem meam annuntiabo, & cogitabo, sive (ut Augustinus legit) curam geram pro peccato meo. Ne securus sis (inquit Augustinus enarratione in illum Psalmum n. 24.) cum confessus fueris peccatum tuum, tanquam semper paratus ad confitendum & committendum peccatum. Sic pronuntia, id est confitere, iniquitatem tuam, ut curam geras pro peccato tuo. Quid est curam gerere pro peccato tuo? ... semper niti, semper intendere, semper studere & sedulo agere, ut sanes peccatum. ... hoc est, curam geram pro peccato meo, faciam omnia que facienda sunt, ad abolendum & sanandum peccatum meum. A quo alienissimi sunt consuetudinarii & recidivi, quoslibet crimina assidue repetentes, ad eaque post Confessionem & Communionem facile & citò redeunt.*

Alienissimi quoque sunt à tribus præstandis, quæ (secundum Bernardum serm. 3. in vigil. Nativit.) ipsis præstanda sunt, utique talis præteritorum poenitudo & dolor, ut risum in luctum, cantum in plandum, & gaudium in mororem convertat, & incipiant tibi displicere que vehementer antè placuerunt, & illa specialiter borreas, que specialiter appetebas. ... Secundo, correctio, ut jam non exhibeas membra tua arma iniquitatis peccato, sed coërceas gulam, jugales luxuriam, superbiam deprimas, & facias servire corpus sanctitati, quod iniquitati antè servierat. Poenitudo enim sine correctione non proderit, sicut Sapiens ait: unus edificans, & unus destruens, quid prodest ei nisi labor? qui enim baptizatur à mortuo, & iterum tangit eum, nihil proficit lavatio ejus. Sed quia hæc diutius haberi non possunt, nisi circa se multa circumspeditione mentis indefessa vigiles attendat. Tertio requiritur sollicitudo, illa scilicet de qua Mich. 6. *indicabo tibi, o homo! ... quid Dominus requirat à te, utique facere iudicium, & diligere misericordiam, & sollicitum amulare cum Deo tuo.*

A tribus istis præstandis alienos esse peccatores antedictos, inde perspicuum est, quod nec oties, nec tam facile, nec tam citò solita crimina repeterent, si illa præstarent. Laborant igitur supinà salutis incuriâ. Atqui supina incuria salutis iustissimum timorem incutit, ne ob illam plenam conversionis gratiam sint destituti. Eò quod supina salutis incuria sit unum ex peccatis illis, quæ, juxta divinam Scripturam, & Patres, vel obstruunt,

V v 2

nientes ante faciem quorundam hominum, magna in submissione blandiuntur; recedentes autem, inimicitias ac damna, que valent, atrociter inferunt. Quid est enim culpam flere, nisi humilitatem Deo sue devotionis ostendere? Est quid est post scelerum prava agere, nisi superbis in eum quem rogaverant inimicitias exercere? Et S. Aëlredus in spec. charit. c. 40. Ut. . . secundum Baptiste vocem, dignos poenitentiae fructus faciamus. . . non satisfactionis modus tantum servandus est, sed etiam purgationis necessitas perquirenda. Nec pro sola satisfactione à hecitis conveniendam, sed etiam pro expellendis, vel minuendis passionibus, que vitiosa consuetudine inoleverunt, laboriosis operibus insistendam.

Et idè antiqui Patres non solum non admittebant poenitentes ad reconciliationem, nisi post longum tempus, ut constat ex supradictis; sed nec nisi post correctionem, vitæque emendationem, ut colligitur ex Chrysostomo, Augustino, Isidoro, Gregorio, proxime relatis. Imò Cardinalis Bona lib. 1. de reb. liturg. c. 17. observat, poenitentes ac quidem admissos fuisse ad agendum in Ecclesia poenitentiam publicam, & famosè intellectam nomine poenitentiam, nisi prius constaret admittenda flagitia eos ferè detestari, & verè optare dignos facere poenitentiae fructus, ac mores emendare. Ideò (inquit) in area ultra omne Ecclesia testum, diu ante porticum remanebant, ubi sacco induiti, & cinere aspersi, omnium fidelium, Ecclesiam ingrediendum, pedibus provolvi, rogabant, ut pro ipsis apud Episcopum & Presbyteros, ac universam fraternalitatem intercederent, ut jus agende poenitentia impetrarent.

Colligitur 2º in his qui verbalia promissa melioris vitæ continuò violant, nec lachrymas, nec tonsionem peccatoris, nec ceteros quidem fructus & opera poenitentia, lignum esse sufficiens plenæ conversionis, seu plenè correctæ emendatæque voluntatis internæ; cum externa emendatio ad internam sequeretur, si interna vera esset ac plena. Ob ea quæ dixi cap. 26. Cum igitur consuetudinarii ac recidivi, de quibus agimus, se nunquam emendent, censeri non possunt dispositi ad veniam seu absolutionem. Cum ex dictis impij sint & iniqui, promissa melioris vitæ nunquam servantes. Impis autem & iniquis, promissa melioris vitæ non servantibus, maledictionem, iram & v. Scriptura comminatur, ut patet ex Psal. 5. *perdes omnes qui loquuntur mendaciam. Psal. 10. plures super peccatores laqueos: ignis, & sulfur, & spiritus procellarum pars calcis eorum. Psal. 33. mors peccatorum pessima. Psal. 36. peccatores peribunt. Psal. 72. perdidisti omnes qui fornicantur abs te. Psal. 91. inimici tui peribunt, & dispergentur omnes qui operantur iniquitatem. Psal. 144. omnes peccatores disperdes. Prov. 20. v. 26. secundum Septuaginta, ventilator est impiorum Rex sapiens, & immettet illis rotam malorum. Job. 6. involute sunt semita gressuum eorum, ambulabunt in vacuum, & peribunt. Eccli. 2. v. 1. v. 2. *dereliquerunt viam rectam, & divertunt in vias pravas. Ita. 1. v. 2. v. 3. v. 4. v. 5. v. 6. v. 7. v. 8. v. 9. v. 10. v. 11. v. 12. v. 13. v. 14. v. 15. v. 16. v. 17. v. 18. v. 19. v. 20. v. 21. v. 22. v. 23. v. 24. v. 25. v. 26. v. 27. v. 28. v. 29. v. 30. v. 31. v. 32. v. 33. v. 34. v. 35. v. 36. v. 37. v. 38. v. 39. v. 40. v. 41. v. 42. v. 43. v. 44. v. 45. v. 46. v. 47. v. 48. v. 49. v. 50. v. 51. v. 52. v. 53. v. 54. v. 55. v. 56. v. 57. v. 58. v. 59. v. 60. v. 61. v. 62. v. 63. v. 64. v. 65. v. 66. v. 67. v. 68. v. 69. v. 70. v. 71. v. 72. v. 73. v. 74. v. 75. v. 76. v. 77. v. 78. v. 79. v. 80. v. 81. v. 82. v. 83. v. 84. v. 85. v. 86. v. 87. v. 88. v. 89. v. 90. v. 91. v. 92. v. 93. v. 94. v. 95. v. 96. v. 97. v. 98. v. 99. v. 100.* *Et iterans vias tuas! . . . confundaris. . . quoniam obtulisti Dominum conspectum tuum, & nihil habebis prosperum in ea. Eccli. 18. si avertit se iustus à iustitia sua, & fecerit iniquitatem, secundum omnes abominaciones, quas operari solet impius. . . in pravariatione, qua pravariatus est, & in peccato suo, quod peccavit, in ipsis morietur.**

Tom. III.